



## **Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online**

**Danskernes Historie Online** er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

### **Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor**

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

### **Ophavsret**

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

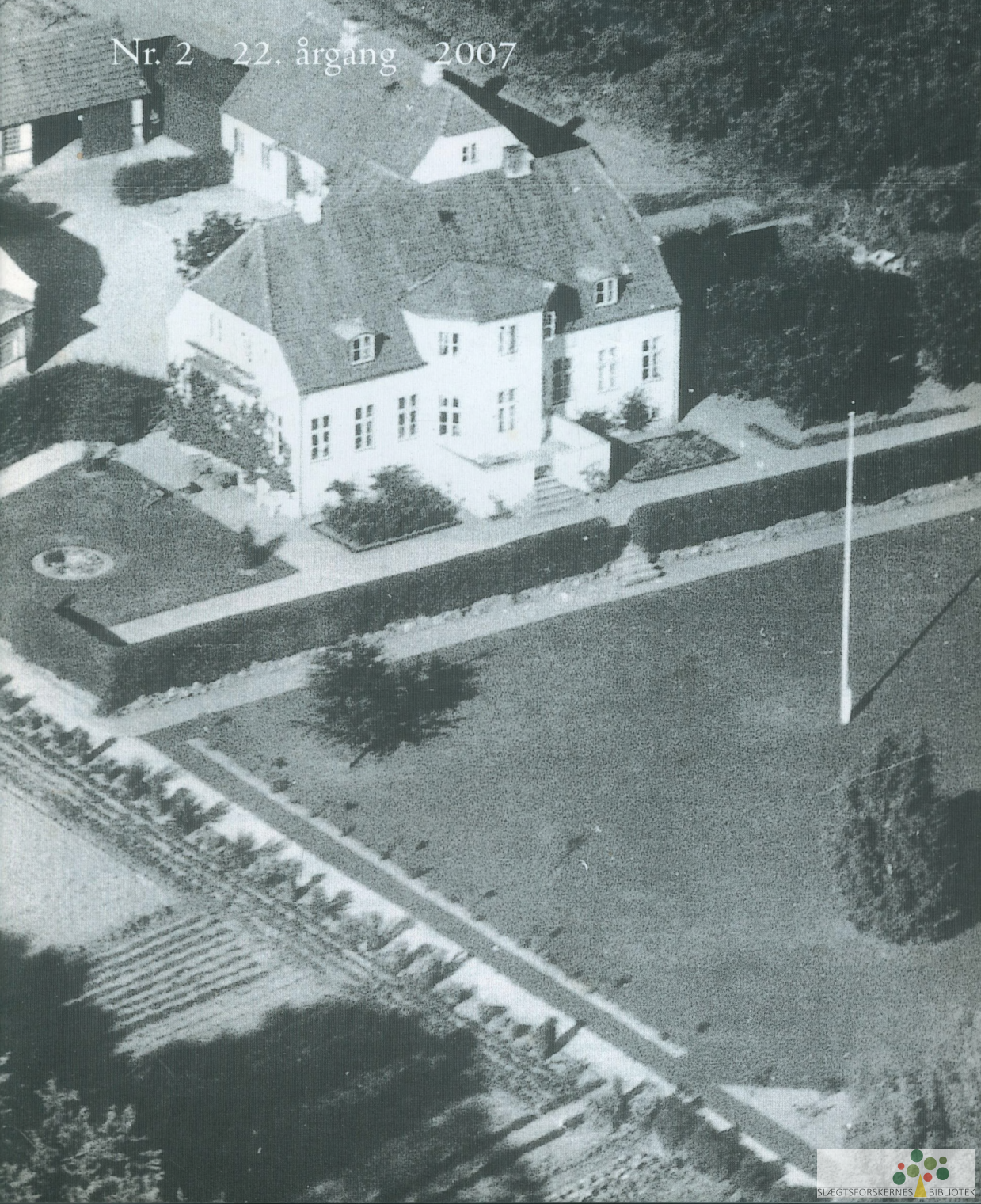
### **Links**

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

# LOKALHISTORISK FORENING I HILLERØD KOMMUNE

Nr. 2 22. årgang 2007



# LOKALHISTORISK FORENING I HILLERØD KOMMUNE

Nr. 2 22. årgang 2007

Redaktion og layout:  
Eva Holm-Nielsen (ansvarshavende)

Tryk: Nofoprint, Helsingør

ISSN 0903-3505

Udkommer 3 gange årligt  
Stof til bladet sendes til Eva Holm-Nielsen

Medlemskab tegnes ved henvendelse til  
Inge Elsøe eller indbetaling på  
Gironr. 704-4607  
Pris: 125 kr, 75 kr pensionister og studerende

[www.lfhk.dk](http://www.lfhk.dk)

© Copyright  
Lokalhistorisk Forening i Hillerød Kommune

## Indhold

ET KAPITEL OM VÆNGET  
- og om starten på Lions Park ..... 3  
af *BENT ROSENDAHL*

STENEN VED STORE FUNKEDAM ..... 14  
af *EVA NEDERGAARD*

HUSET VED PØLEÅEN ..... 18  
af *OVE RASMUSSEN*

ARRANGEMENTER ..... 20

Forside: Ejendommen VÆNGET ved det nuværende LIONS PARK.  
Udsnit af fotografi fra ca. 1940.

Lokalhistorisk Forening støttes af:

Danske Bank - Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg -  
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab Ernst & Young - Dines Jør-  
gensen. Rådgivende ingeniører - Hillerød Bibliotek - Hillerød Borger-  
stiftelse - Hillerød Industri- og Håndværkerforening - Hillerød Kom-  
mune - Lokalbanken - Nykredit - Ristorante La Perla - Ullerød Brugs-  
forening

## BESTYRELSEN

Formand:

Asger Berg  
Søren Kierkegaardsvej I  
3400 Hillerød  
Tlf. 4826 4689  
[asger.berg@ofir.dk](mailto:asger.berg@ofir.dk)

Næstformand og kasserer:

Inge Elsøe  
Ørnevej 10  
2970 Hørsholm  
Tlf. 4586 6676  
[elsoe@get2net.dk](mailto:elsoe@get2net.dk)

Sekretær:

Eva Holm-Nielsen  
Søren Kierkegaardsvej I  
3400 Hillerød  
Tlf. 4826 4689  
[emhn@ofir.dk](mailto:emhn@ofir.dk)

Henrik Selsøe Sørensen

Bondehavevej II  
2880 Bagsværd  
Tlf.: 4498 9220  
[selsoe@yahoo.com](mailto:selsoe@yahoo.com)

Mona Petersen  
Grønneager 21  
3400 Hillerød  
Tlf.: 4826 3365

Ivar Berg-Sørensen  
Køgemestervej 5  
3400 Hillerød  
4824 5131

[ibsorensen@mail.tele.dk](mailto:ibsorensen@mail.tele.dk)

## LOKALHISTORISK ARKIV

Christiansgade I  
3400 Hillerød  
Tlf. 4820 1915

Arkivet har åbent  
Tirsdag 14-19  
Torsdag 11-16

I. lørdag i måneden 10.30-13



*Foto: Mogens Selsø Sørensen, 1965*

# ET KAPITEL OM VÆNGET

## *- og om starten på Lions Park*

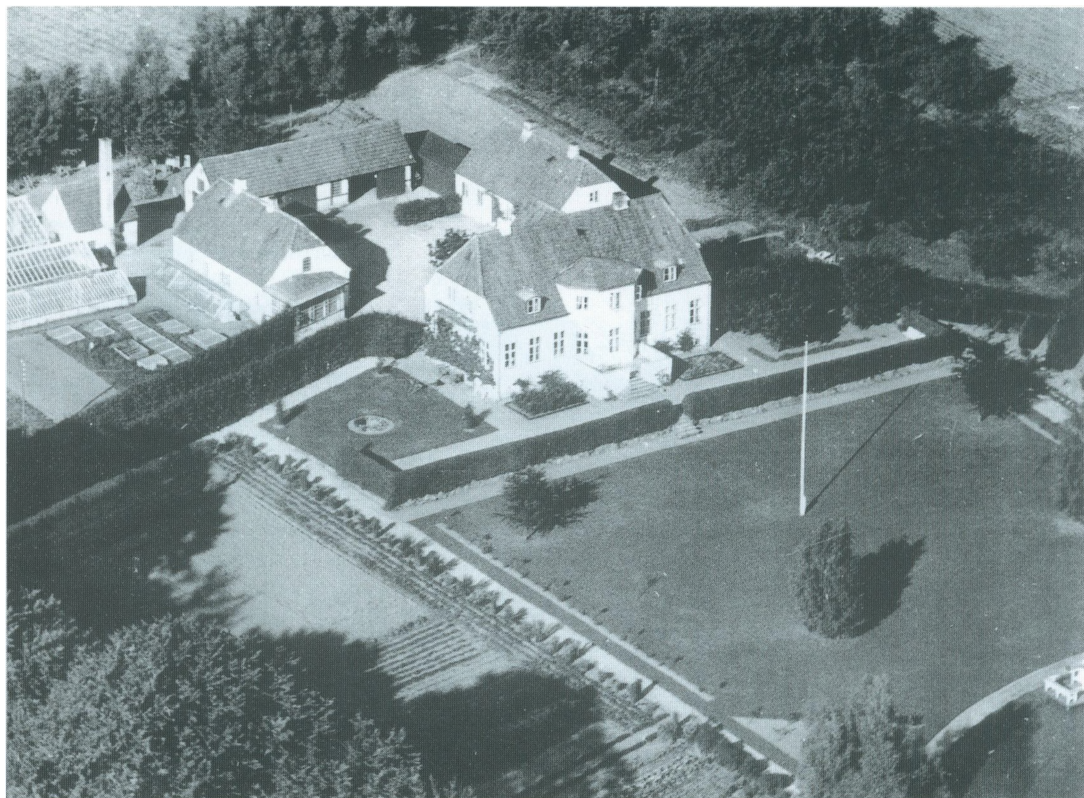
VÆNGETS historie har sit udgangspunkt i den selvejende institution LIONS PARK, Frederiksborg, der er kollektivboliger for ældre Hillerødborgere, købt af daværende Frederiksborg Slotssogns sogneråd i 1965, bygget derefter og med ibrugtagningstilladelse den 9. de-

cember 1969. Selv flyttede min hustru og jeg ind på LIONS PARK i august 2004.

### FORHISTORIEN

Jeg er født i 1928 på Hillerøds-holmsvej (nuværende Selskovvej)

*Af  
BENT  
ROSENDAHL*



*VÆNGET ca. 1940. Nederst til højre bådebroen ved søen. Til venstre haven og til højre frugtplantagen. Bagved gartnerboligen ses kedelhuset med tårn, garage, stald og grisehus. Bygningen til højre bag hovedbygningen indeholdt to lejligheder, hvor familien Kjeld Christensen boede.*

og fik allerede som lille dreng det første indtryk af VÆNGET. Jeg kom meget på Hillerødsholm, som jeg for år tilbage har skrevet historien om, og hvor der bl.a. var et mejeri. Fra dette kørte hver formiddag en hestetrasket mælkevogn med fyldte junger og smørdritler rundt i området, bl.a. til VÆNGET. Af mælkeemanden fik jeg lov til at stå på trinbrættet bagved. Når vognen så standsede, løb jeg hen og op til beboerne, fik deres mælkespand og ordre, som jeg så efterkom og løb tilbage med til kunderne og fik betaling for. Således også til beboerne på VÆNGET. Men som lille knægt

dengang, kan jeg i dag ikke huske navne og udseende hos kunderne.

I museumsinspektør Einer Poulsens lille bog Hillerødsholm fra 1964 fortæller Ellen Monrad, enke efter den sidste forvalter på Hillerødsholm, om livet der omkring 1900-tallets begyndelse, bl.a. at høstfesten og andre fester blev holdt i det store ridehus, bygget af Laurids de Thurah, der med sine hvælvinger blev en af verdens største tømmerkonstruktioner, og som i dag er genopbygget i Hørsholm.

Foruden husmandsfamilierne kom også mange gæster helt fra

København. Til at huse disse udenbys gæster blev der for enden af Stutmestervænget bygget et pensionat. Hvem der byggede det, er lidt uvist, men den lokale arkitekt, Søren Lundquist, mener, at det var hans farfader, men kan i sine arkiver ikke finde tegningen af pensionatet.

En tidligere nabo har fortalt, at bl.a. kgl. skuespiller Johannes Poulsen i perioder har boet der, hvorimod det er notorisk, at Hille-rødmalerparret Chr. Kongstad Petersen og hustru ofte tilbragte deres sommerferier på pensionatet.

For at finde oplysninger om VÆNGET efter at det var ophørt som pensionat i begyndelsen af 1920'erne, måtte jeg opsøge mange forskellige, både styrelser og personer, som kunne tænkes at have eller kende til visse erindringer fra de mange år tilbage i tiden. Jeg begyndte hos tidligere sekretariatschef i det gamle Frederiksborg Slotssogn, Hans N. Vistesen, som er meget vidende om mange sager, begivenheder og personer fra tiden »før verden gik af lave«. Og med disse oplysninger begyndte jeg så at bore mig ned i sagen.

## FAMILIEN DINESEN

De første, som boede på VÆNGET var civilingeniør Thomas Dinesen (1892-1979) og hustru Jonna Marie Dinesen (1902-2006), som var datter af stiftsprovst Vilhelm

Lindhardt, Århus. De blev gift i 1926 og levede i mere end halvtreds år sammen i et lykkeligt ægteskab. Fru Dinesen, som efter sin mands død i 1979 var flyttet ind i det nuværende Lions Parks plejehjem, var i sommeren 2005 så venlig at åbne døren for mig og vise mig både dagbøger og fotoalbums tilbage fra 1910. Hun fortalte, at hun stadig - som 103-årig - skrev dagbog hver dag, men at hendes hukommelse helt naturligt ikke var så stor mere. Hun henviste til sin søn, nu pensioneret major i Luftvåbnet, Tore V. Dinesen, så ville jeg helt sikkert kunne få mere materiale. Det blev i de efterfølgende måneder til flere rige besøg.

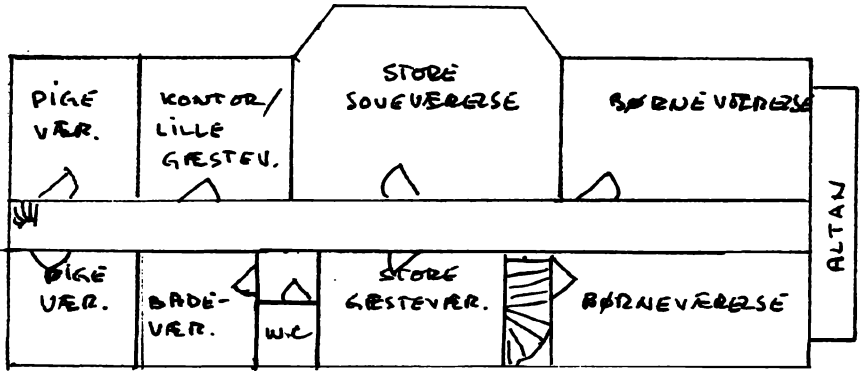
Tore Dinesen fortalte, at hans fader købte VÆNGET i 1932. Ejendommen bestod da af tre beboelseshuse, stald, garage, to drivhuse samt et opvarmningsshus.

Hvordan Thomas Dinesens ejendom og jord har fået navnet VÆNGET, står lidt hen i det uvisse. I telefonbogen over Hillerød fra 1932 står navnet VÆNGEHUSET på Gadevangsvej, nuværende Ødamsvej, beboet af en cand.mag. K. Bøgholm, som det imidlertid ikke har været mig muligt at finde efterkommere til. VÆNGEHUSET kan således være det oprindelige navn.

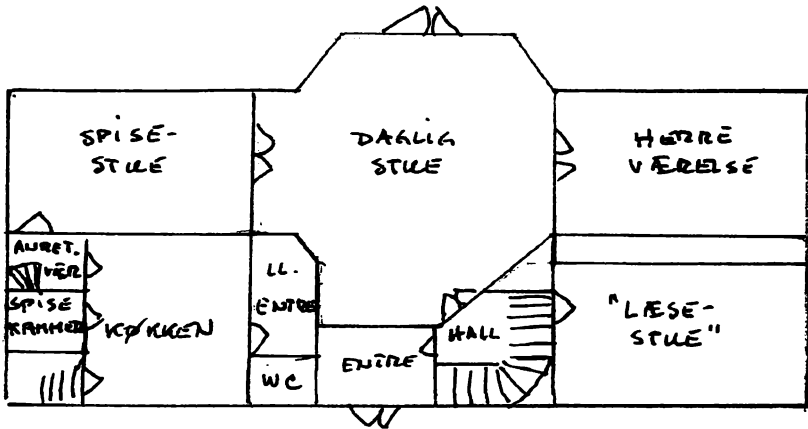
Da Thomas Dinesen købte parcellen, kaldte han hele den nye ejendom VÆNGET, et navn den havde indtil nedrivningen i 1965. VÆNGET er både tidsmæssigt, men ikke



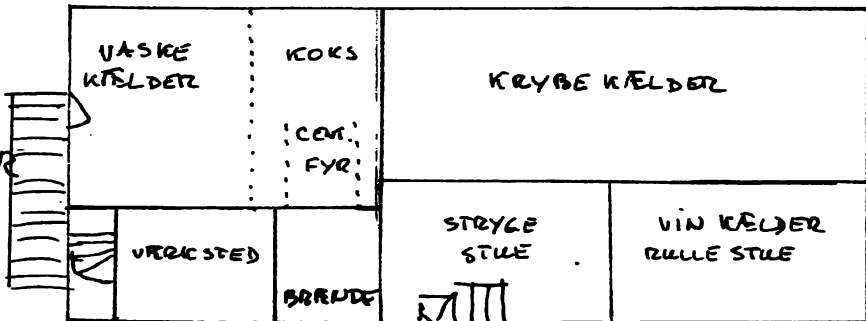
1. SAL



STUE



KÆLDER



mindst personalhistorisk stærkt forbundet med familiekredsen Dinesen, som i mange generationer tilbage har stået i forsvarets tjeneste og blevet dekoreret med både danske og udenlandske ordner og fortjenstmedaljer. Det vil imidlertid ligge uden for denne artikels ramme at fortælle samtlige disse personligheds navne, indsats og ordens- og medaljefortjenester.

Jeg går så tilbage til infanteriofficer og forfatter Adolf Vilhelm Dinesen (1845-1895), som er omtalt i et kapitel i Jul i Nordsjælland fra 1965. Han blev bl.a. belønnet med medalje for stor indsats i æreslegionen i Frankrig. Denne Adolf Vilhelm Dinesen kommer ind i dette kapitels historie ved at være fader til personerne i forbindelse med Vænget, nemlig det verdensberømte søskendepar, forfatteren Karen Blixen og forfatter og civilingeniør Thomas Dinesen. De blev født på Rungstedlund, og medens hun som nævnt udviklede sig som forfatter, blev Thomas Dinesen ikke alene kendt som civilingeniør og forfatter, men verdensberømt for sin indsats i verdenskrigen, hvor han den 26. oktober 1918 som den anden udlænding blev dekoreret for tappehed med Englands fornemste orden Victoriakorset.

Hvorfra kom Thomas og Jonna Dinesen, og hvorfor købte de VÆNGET og flyttede deerud? Indtil 1932 boede de i en lejlighed i yderkanten

af København. Pladsen der føltes imidlertid efterhånden for lille, og da fru Dinesen samtidig var gravid, begyndte de at lede efter lidt større og friere landlige boligforhold i Nordsjælland. Her faldt blikket så på matriklen under det tidligere gods Hillerødsholm, som ejedes af grosserer Hans E. Poulsen, og den 29. juli 1932 tinglystes matriklen til Thomas Dinesen, som straks begyndte en fuldstændig tilbundsgående renovering af hovedbygningen og dertil byggede en ny garage og stald over for hovedbygningen.

Nord for hovedbygningen lå et mindre hus med to lejligheder, ligesom der lå et tilsvarende hus syd for, hvis lejer var gartner. Thomas Dinesen engagerede med det samme gartneren til - ved siden af at passe sit gartneri - at passe og pleje familien Dinesens store have, græsplæne og den lille sø. Selve hovedbygningen stod færdigrenoveret i juni 1933, hvorefter familien Dinesen flyttede ind.

#### INDENFOR MURENE

I årenes løb blev der i VÆNGETS hovedbygning holdt mange fester, ligesom der skete større og mindre begivenheder, især i sommertiden og ved juletid med prominente gæster fra kongehuset, amtmændene, forretningsforbindelser og private venner af familien Dinesen. Den side af VÆNGET er naturligvis privat, men et par glimt heraf har søn-

*Plan over VÆNGET. På 1. sal lå til højre for det store soveværelse Tore Dinesens børneværelse. I det andet børneværelse boede direktør Munk-Plum som illegal under besættelsen. I stueplanet opholdt man sig ofte i herreværelset, også kaldet læsestuen. Her læste Thomas Dinesen højt, medens fru Dinesen ivrigt lyttede, medens hun strikkede. Under besættelsen 1940-1945 overnattede frihedskæmperne i vinkælderen. Tegning: Tore V. Dinesen.*



*Jonna og  
Thomas Dinesen  
i hoveddøren  
1958.*



nen Tore Dinesen fortalt mig og givet tilsagn om genfortælling her.

Under Anden Verdenskrig var Thomas Dinesen meget aktiv modstandsmand, men det afholdt

ham ikke fra at huse andre frihedskæmpere i kortere eller længere perioder. Således den kendte direktør Svend Munk Plum, som er tildelt udenlandske dekorationer for

illegalt arbejde under besættelsen og i udlandet. Munk Plum boede i ca. halvandet år under besættelsen på Tore Dinesens værelse, hvor Dinesen ofte så ham komme hjem tidligt om morgenen efter nattens illegale arbejde.

En dag ringede telefonen hos Thomas Dinesen. Det var fra hoffet, som spurgte, om Prins Viggo måtte komme på besøg. Naturligvis, og kort efter kom den kongelige bil med prinsen, som først fik eftermiddagskaffe og senere middagsmad. Da det blev henad sengetid, spurgte Dinesen så, om Prins Viggo (eller Hans Jensen, som Prinsen kaldte sig selv) ikke ville blive og overnatte. Det ville Prinsen gerne, og det udviklede sig til, at Prinsen blev boende på VÆNGET i fire måneder. Så havde nazisterne

fået mistanke og kørte en vogn op foran hoveddøren for at arrestere Prinsen, som imidlertid lige nåede at slippe ud af bagdøren.

En aften efter befrielsen ringede det på hovedindgangens dørklokke, og udenfor stod et fremmed ægtepar, der præsenterede sig som den nye amtmand Saurbrey og frue. De havde hørt om ægteparret Dinesen og ville gerne hilse på. Det besøg udviklede sig til et langt og varmt venskab. Og efter amtmandens pensionering flyttede ægteparret på et tidspunkt ind i LIONS PARK, som i mellemtiden var blevet opført på grunden.

#### DE ANDRE HUSE

I beboelseshuset mod syd boede nu længst afdøde gartner Arne Nørup,

*Familien Dinesen med venner foran FREDSHYTEN, som lå lidt nord for hovedbygningen, der, hvor Rørdamsvej nr. 2 i dag er bebygget. Billedet er fra 1939 efter at Englands daværende premierminister Joseph Chamberlain havde haft det berømte „fredsmøde“ med Nazitysklands diktator Adolf Hitler*





*LIONS PARKS  
 Blok E og F  
 under opførelse,  
 12. marts 1969.  
 Dinesens villa  
 lå, hvor Blok E  
 nu ligger. Foto:  
 J. Rubæk Hansen.  
 Lokalhistorisk  
 Arkiv for  
 Alsønderup og  
 Tjæreby Sogne.*

som Thomas Dinesen havde engageret til at passe VÆNGETS grund med have, sø og drivhuse. Nørup havde en broder, som var nazist, og som jævnlig kom på besøg. En dag under besættelsen mødte broderen Thomas Dinesen og ville hilse på. Dagen efter opsøgte Thomas Dinesen Nørup og sagde venligt, men bestemt, at han fremover ikke ville se broderen på VÆNGET, i hvert fald ikke så længe familien Dinesen boede der.

I Thomas Dinesens garageanlæg opsatte tyskerne straks efter besættelsen i april 1940 i en kort periode en radiosenderstation, som dog senere blev flyttet bort fra Vængets område.

I det tilsvarende beboelseshus mod nord var der to boliger. I den ene boede en ældre dame, Emilie Erhard, som havde mange katte. Det brød familien Dinesen sig ikke rigtig om og fik antallet reduceret



til to, der imidlertid viste sig at være af hver sit køn.

I den anden lejlighed boede en familie Christensen, mand, kone og to sønner. Den ene var møbelsnedker Kjeld Christensen, som var ansat hos den fine møbelsnedker Borella-Hansen på Torvet og forlovet med Kirsten, som boede ude i Holmene. Den anden søn Ove var også forlovet, og da den gamle Emilie Erhard døde, fik Ove lov til

at overtage hendes lejlighed. Samtidig blev Kirsten gift med Kjeld, og de flyttede så ind i den anden. Når dette drages ind i historien om VÆNGET, skyldes det, at Kirsten Christensen ofte besøgte familien Dinesen og legede med deres børn. Kirsten Christensen har også fortalt mig, at hun tydeligt huskede fru Dinesens tjenestepige, Anne Jensen, kaldet Jens, som efter 30 års trofast tjeneste i familien modtog

*Blok E og F  
samt plejehjem-  
met yderst til  
højre, 12. marts  
1969. Foto:  
J. Rubæk Hansen.  
Lokalhistorisk  
Arkiv for  
Alsønderup og  
Tjæreby Sogne.*



*LIONS PARK fra  
havesiden. Til  
venstre Blok D.  
Til højre Blok E,  
hvor VÆNGET lå.*

*Foto: Bent  
Rosendahl.*

Fortjenstmedaljen af Dronning Ingrid.

### **LIONS PARK**

At Vænget blev solgt, skyldtes ifølge Tore Dinesen, at hans fader ved et tilfælde i 1964 blev bekendt med, at der var planer om at etablere en vejforbindelse, som skulle gå fra Kalvehavevej gennem VÆNGET ud til Fredensborgvejen. Så han solgte hele matriklen til Frederiksborg Slotssogns sogneråd i 1965 og flyttede med familien til deres gods Leerbæk ved Vejle.

LIONS CLUB i Hillerød havde dengang i flere år søgt Hillerød kommune om en grund til opførelse af en kollektivbebyggelse med tilstødende plejehjem. Dette ønske havde kommunen imidlertid ikke kunnet efterkomme, fordi den selv havde planer i samme retning. Derfor rettede LIONS CLUB i 1964 henvendelse til Frederiksborg Slotssogns sogneråd om samme ærinde, og efter en lang række møder og forhandlinger lykkedes det så i 1967 at købe matriklen le pp Gadevangsvej, nu Ødamsvej. Med kommunegaranti opførtes 6 bolig-



blokke med 90 lejligheder og 6 gæsteværelser, samt et af Slotssognet, nu Hillerød kommune finansieret plejehjem med 27 pladser, alt kaldet LIONS PARK, Frederiksberg. Bygge-

riet begyndte med det samme og blev under stor festivitas med deltagelse af byrådet og LIONS PARKS bestyrelse indviet og taget i brug 9. december 1969.

*Indgangen til  
LIONS PARK set  
fra Ødamsvej.  
Foto: Bent  
Rosendahl.*

Historien om VÆNGET er skrevet med hjælp fra mange sider, først og fremmest sønnen af VÆNGETS ejer, formand for Rungstedlundfondens bestyrelse, Tore V. Dinesen. Men også fra andre, som er omtalt i teksten, samt Kort- og Matrikelstyrelsen, Landsarkivet, Rigsarkivet og Det kgl. Bibliotek.

Øvrige kilder:

Anders Uhrskov, LANDSBYFOLK, 1964 med E. Monrads minder fra Hillerødsholm.

Einer Poulsen, HILLERØDSHOLM, Hillerød 1941.

Bent Rosendahl, »Nyhuse«, LOKALHISTORISK FORENING I HILLERØD KOMMUNE, 1992-1, s. 3-7.

Jens Fleischer, HÅNDBOG I LOKALHISTORIE, Politikens Forlag, 1991.

DANSK LOKALBIOGRAFI. Frederiksberg Amt, 1985.



## STENEN VED STORE FUNKEDAM

Af  
EVA  
NEDERGAARD

Stenen ved Store Funkedam, der blev vist på bagsiden af Lokalhistorisk Forenings blad nr. 3, 2006, blev - som omtalt i bladet - rejst for skovfoged ved Hingsterhus, Carl Emil Jørgensen, med årstallet for, hvornår han kom til skoven. Det var hans søn Frits Julius Jørgensen, der huggede indskriften. Stenen blev rejst på det sted, hvor man holdt den årlige familieskovtur. Det var meningen, at også årstallet, hvor Carl

Emil Jørgensen forlod Hingsterhus, skulle have været hugget ind i stenen, men det blev aldrig til noget, da Frits sejlede meget på det tidspunkt.

Kgl. skovfoged Carl Emil Jørgensen var født 22. maj 1826 på Gjeltehus (Holte, Geels Skov). Han blev først autoriseret til at hjælpe til i Gjelte Skov, hvor hans far var skovfoged, og i 1851 blev han opsynsmand ved Sorgenfri Skov. Den 1.



april 1858 blev han så skovfoged ved Hingsterhus, hvor han boede med sin efterhånden store familie bestående af kone, 2 døtre og 6 sønner, samt tanter, ansatte og - især om vinteren - et varierende antal børn, der kom til Hillerød fra fjernere dele af egnen for at gå i skole.

Carl Emil Jørgensen blev i embedet til 1901. Christian 9. kunne ikke forstå, at han ville trække sig tilbage. »De er jo en ung mand endnu, Jørgensen«, sagde han, som selv var oppe i 80'erne.

Carl Emil Jørgensen blev i 1861 gift med Johanne Juliane Marie

Albertine Rotwitt. Hun havde ligesom ham fødselsdag den 22. maj, men var fra 1838. Denne fælles fødselsdag blev hvert år fejret med familieskovtur. Mens Carl Emil var skovfoged på Hingsterhus, gik turen til Funkedam, hvor man spiste ved det store bøgetræ »Funkemor«. Der var en stor kobberpostejform med låg. I låget var der et lille rør, så dampen kunne slippe ud. Den blev der lavet postej i i Hingsterhus, og så blev den kørt til Funkedam med en lille hestevogn. Også temaskinen var med. Den stammede ligesom postejformen og meget andet kobbertøj på Hingsterhus fra

*Billedet af stenen ved Store Funkedam er taget af Frits Julius Jørgensen før 1912. På modsatte side ses Carl Emil Jørgensen ved FUNKEMOR. Træet vältede omkring 1920 og gik helt til i vinteren 1943.*





*Haven til  
Hingsterhus.  
Johanne siddende  
til højre, Carl  
Emil til højre og  
Frits siddende til  
venstre.*

kobbersmedien i Brede, hvor Carl Emil Jørgensens mor kom fra. Hun var datter af Herman Herring, som var hammermester på Brede.

Da Carl Emil Jørgensen var flyttet fra Hingsterhus, samledes familien stadig hvert år den 22. maj ved Funkedam, og man kørte derfra i hestevogn til Stendalshus i Grønholt, hvor en af sønnerne var blevet skovfoged. Derefter fulgte en periode, hvor man mødtes på traktørstedet SKOVLYST, der lå ved den nuværende benzintank på Københavnsvej. Her spiste man madpakkerne, og bagefter gik herrerne og børnene vi-

dere til Funkedam, hvorefter de mødtes med damerne på Højbo på Jespervej, hvor en anden af sønnerne boede.

Ved Skovlyst stod der et træ på grunden ved hjørnet mellem Kongevejen og en vej, der gik vinkelret ind til et af skovvæsenets huse. Træet var fældet i ca. 1½ meters højde, og grenene var vokset ud derfra. Ovenpå var der bygget en platform, hvor man kunne sidde og spise. Især børnene synes, det var morsomt. Man kunne sidde og kigge ud over Kongevejen, hvor vognene kørte ind til Køben-



havn med bl.a. svinekroppe. Svinene lå på tværs af vognene med halerne udenfor, og drengene smed træskoene og løb efter vognene og skar halerne af for at drille kuskene. Kuskene småsov som regel allerede, når de passerede traktørstedet. Ellers kunne drengene finde på at løbe hen til vognene og råbe: »Hjulene løber rundt, hjulene løber rundt«

til kuskene, som forskrækket vågnede og standsede for at se, hvad der var galt. Ungerne var så imens klatret op i et træ og hylede ad dem.

Carl Emil Jørgensen døde 8. november 1911 og Johanne Rotwitt 7. juli 1921. De er begravet på Hillerød Kirkegård sammen med de to døtre. Den store sten på gravstedet stammer fra skoven.

*Traktørstedet SKOVLYST ca. 1900, som var kroens storhedstid. Traktørstedet lå på Københavnsvej, hvor Hydro Texacobenzintanken ligger i dag. Traktørstedet brændte i 1915, men blev genopbygget og fungerede frem til 1959.*



## HUSET VED PØLEÅEN

Af  
OVE RASMUSSEN

Huset på billedet var fra 1700-tallet, stråttækt og lerklinet og på 70 m<sup>2</sup>. Husets adresse var Nejedevvej 3 I, Nejedev By, Alsønderup sogn, matrikel nr. 10.

Ejendommen kom under Hilerød kommune ved den første kommunesammenlægning, og kommunen købte den 15. maj 1979 ejendom og grund af entreprenør Jørgen Petersen, Gilleleje. Ejendommen havde da stået ubeboet siden den 1. november 1971. Huset blev nedrevet i 1980 og grunden udlagt som rekreativt område med tilhørende parkeringsplads.

Hvor kommer så min historiske interesse i huset? Svaret skal nok komme, men først lidt familiemæssige oplysninger.

Smeden i Højbjerg, Hans Peder Nielsen, og hustruen, Karen Kristensdatter, fik i 1795 en søn - Rasmus Pedersen. Efter at Rasmus var blevet udlært som beslagsmed hos sin far, fandt præsten, at han var en opvakt ung mand med gode evner. Præsten henvendte sig til stiftet, som fandt, at Rasmus »forraade nogenlunde naturligt godt Nemme og havde lært at skrive«, hvorfor stiftet godt ville bekoste hans ud-

dannelse til dyrlæge på Den kongelige Veterinærskole i København.

Først på sommeren 1820 var Rasmus blevet færdiguddannet som dyrlæge, og samme år blev han den 4. juni trolovet i Tjæreby Kirke med Margrethe Olsdatter, datter af fragtmand Ole Peter Rasmussen af Ullerød og Jørgine Maren Rasmusdatter af Annisse, og den 11. oktober samme år blev de »rigtig« gift.

Rasmus nedsatte sig som dyrlæge i Hillerød. Den 10. november 1831 udstedte han en regning til gårdmand Søren Petersen: »En Hest behandlet for Hævelse i Hovedet 4 Mark, En ditto med Forrækkelse i det ene Bagben 4 Mark, En Stud med Durkøb 1 Mark og En Hest som døde for anvendt Medesin 2 Mark, i alt 11 Mark.«

Der kom efterhånden en stor børneflokk i dyrlægefamilien. Deres førstefødte var Peder Rasmussen, som blev født den 3. december 1821.

Rasmus Pedersen døde den 21. september 1840, kun 45 år gammel. Margrethe Olsdatter overlevede sin mand med 12 år og døde i 1852, 54 år gammel. Peder var da 31 år gammel, og var for længst uddannet som sadelmager. Han blev i 1852 gift med Gjertrud Kirstine Hansdatter af Annisse, født i 1830. Med økonomisk hjælp fra Gjertruds far, gårdmand Hans Nielsen, Annisse, købte de det lille hus ved Pøleåens udløb i Arresø.

I ægteskabet kom der syv børn, to piger og fem drenge: Hans, Ole, Rasmus, Niels og Jens - alle med mellemnavnet Peder. Niels Peder, der



SKOMAGER-  
GÅRDEN,  
Helsingørsgade  
18 ca. 1909.

---

var født i 1865, var kun 11 år, da hans far døde. Han blev udlært skomager og flyttede til Hillerød, hvor han åbnede en skotøjsforretning med skomagerværksted i Helsingørsgade.

Moderen blev boende i huset indtil sin død i 1905 sammen med sønnen Ole Peder, som videreførte faderens sadelmagervirksomhed.

Hvorfor er huset ved Pøleåen så »historisk« for mig? Jo, gennem min far, Orla Rasmussen, blev Niels Peder Rasmussen min farfar, Peder Rasmussen min oldefar og Rasmus Pedersen min tipoldefar, Ole Peter Rasmussen min tip-tip-oldefar og Hans Peter Nielsen min tip-tip-tip-oldefar. Derfor!

## ÅRETS HUS

Kåringen af ÅRETS HUS er i år rykket to måneder frem, således at kampagnen i Hillerød Posten forløber i august og september. Overrækkelsen af æresprisen finder sted sidst i oktober.

## ARRANGEMENT

Idrætsoplevelser under besættelsen - og hvad der fulgte efter  
Foredrag ved Niels Holst-Sørensen  
Lørdag den 24. november 2007, kl. 14.00 i Kedelhuset  
Der er gratis adgang